

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **J. P., narozen X,**
bytem X,
t.č. Věznice Příbram, 261 15 Příbram 1,
zastoupený advokátem Mgr. Vojtěchem Říhou, Ph. D.,
sídlem 28. října 184, 261 01 Příbram,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
sídlem Křížová 25, 150 00 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X ze dne 26. 9. 2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Vojtěchu Říhovi se přiznává odměna ve výši 6 292 Kč, která mu bude vyplacena do jednoho měsíce ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Žalovaná žalobci přiznala důchod pro invaliditu prvního stupně, neboť podle posudku

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

Okresní správy sociálního zabezpečení Č. K. poklesla jeho pracovní schopnost o 45 %. Podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění invaliditu prvního stupně podmiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 49 %. Výši důchodu žalovaná vyměřila na 3 939 Kč měsíčně s datem vzniku invalidity 11. 5. 2016.

2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami. Žalovaná své rozhodnutí změnila tak, že žalobci přiznala invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně v dílčí výši představující částku 3 801 Kč měsíčně. V řízení o námitkách nechala vypracovat posudek svým lékařem, z něhož vyplynulo, že hlavní příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobce spadá pod kapitolu XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddíl A (Artropatie), položku 1c (osteoartróza, těžké postižení) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 40–50 %. Lékař žalované určil míru poklesu pracovní schopnosti na 40 %. Zároveň neshledal důvodným hodnotit žalobcův stav vyšší mírou poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky. Za datum vzniku invalidity stanovil 12. 9. 2018. Žalovaná neposuzovala žalobcův nárok na tzv. národní český invalidní důchod, ale posuzovala jeho nárok na tzv. poměrný (dílčí) český invalidní důchod po zohlednění dob pojištění získaných na území X. Výše tohoto dílčího důchodu odpovídala právě částce 3 801 Kč. S odkazem na čl. 56 odst. 1 písm. c) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004, o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, žalovaná za dobu pojištění získanou žalobcem výkonem výdělečné činnosti v X během rozhodného období dosadila tzv. průměrný indexovaný výdělek vypočtený z vyměřovacích základů získaných žalobcem za dobu pojištění na území České republiky.
3. Proti tomuto rozhodnutí žalobce brojil žalobou, v níž namítl, že žalovaná u něj nevzala v potaz omezenou hybnost kloubů, potřebu léčby sexuologické úchylnky, poruchu psychosociálního vývoje, poškození kyčlí a omezení hybnosti obou ramen. Žalobce v námitkovém řízení nepožadoval snížení na dílčí důchod, ale vysvětlení, jakým způsobem žalovaná do výpočtu výše jeho invalidního důchodu zapracovala příjmy z práce v Irsku, přičemž tuto metodiku věrohodně neobjasnila. Den vzniku invalidity měla žalovaná stanovit na 8. 8. 2013 v závislosti na znaleckém posudku téhož data, s tímto údajem se dle žalobce ztotožnil Ústavní soud. Žalobce namítal i stanovený stupeň invalidity, za odpovídající svému zdravotnímu stavu pokládal třetí stupeň. Dále žalovaná neaplikovala přednostně nařízení č. 883/2004, čímž jednala v rozporu s čl. 10a Ústavy České republiky. Ve věci měl být přednostně aplikován čl. 6 nařízení. Žalovaná se měla zabývat i tím, zda by současný stav žalobce odůvodňoval přiznání plného invalidního důchodu na území X. Napadené rozhodnutí i jemu předcházející posudek trpí logickými rozpory, pro něž má být napadené rozhodnutí jakožto nepřezkoumatelné zrušeno dle zásady *in dubio pro libertate*, jelikož daná nekonzistentnost nezakládá pro žalobce mírnější řešení. Napadené rozhodnutí a příslušný posudek se též rozcházejí s dříve popisovaným stavem žalobce, což znamená deformaci důkazního procesu.
4. Žalovaná ve vyjádření uvedla, že dostala čl. 6 nařízení č. 883/2004. Z pohledu tohoto článku bylo její povinností reflektovat zahraniční doby pojištění při rozhodování dle úpravy národního práva. Ve věci žalovaná vyhotovila osobní list důchodového pojištění, jenž zohlednil též dobu pojištění získanou žalobcem v X, a to podle X práva. Pro

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

neexistenci shody s předpisy jiných členských států Evropské unie stran podmínek vztahujících se ke stupni invalidity ve smyslu čl. 46 odst. 3 nařízení č. 883/2004 posoudila žalovaná invaliditu žalobce výhradně podle českého práva. K námitce, že se nezabývala možným přiznáním důchodu z X, žalovaná uvedla, že žalobce důchod z X nepožadoval. Pro řízení o přiznání dávky důchodového pojištění přitom platí, že vychází z žádosti. Proti dosavadnímu posouzení žalobcova zdravotního stavu žalovaná neměla výhrady. S ohledem na argumentaci žalobce navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Současně doplnila, že dne 17. 2. 2020 vydala rozhodnutí, kterým upravila výši invalidního důchodu žalobce na 4 040 Kč měsíčně, čímž mu poskytla doplatek do minimální výše důchodu.

5. V replice žalobce žalované vytkl, že selektovala údaje obsažené v dřívější zdravotnické dokumentaci a ignorovala ty z nich, jež jsou příznivé pro žalobce. Navíc se s každým dalším posudkem pokoušela redukovat závěr o snížení pracovní schopnosti žalobce.

Posouzení věci

6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)]
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991, o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů soud vyžádal, aby plzeňské pracoviště posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí podalo posudek o zdravotním stavu žalobce.
10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 40 %, a proto se v jeho případě jedná o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudková

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

komise u žalobce shledala postižení, jak ho vymezuje kapitola XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddíl A (Artropatie), položka 1b (středně těžké funkční postižení pohyblivosti obou kyčelních kloubů) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. U tohoto postižení citovaná vyhláška stanovuje rozmezí 20–35 %. S ohledem na chronický průběh onemocnění a zjištěné komorbidity zvýšila posudková komise ve prospěch žalobce horní hranici tohoto rozmezí o 5 %, tzn. na celkových 40 %. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity PK MPSV určila den ortopedického vyšetření, tj. 12. 9. 2018. Posudková komise se tak neshodla s posudkovým hodnocením žalované z hlediska diagnózy, poněvadž na rozdíl od ní žalobcovo postižení coby středně těžké, nikoli těžké. Žalobcem zdůrazňovanou sexuální deviaci komise nepovažovala za posudkově významnou, neboť nejde o duševní chorobu v pravém slova smyslu ani duševní poruchu, která by odůvodňoval přiznání invalidity. Nebyla prokázána pervazivní vývojová porucha nebo závažná porucha osobnosti, pro kterou by byla nařízena ústavní psychiatrická léčba

11. Žalobce rozporoval závěry posudkové komise, neboť podle něj posudek pominul fakt, že žalobce trpí omezenou hybností obou ramen. Pominul též, že u žalobce bylo nařízeno ústavní sexuologické léčení a doporučena transplantace obou kyčelních kloubů. Posudková komise do pracovní anamnézy žalobce nezařadila práci administrátora serveru, byť se jí roku 2006 živil. Rovněž nezmínila podstatné údaje z některých psychiatrických a ortopedických vyšetření. Žalobce setrval na stanovisku o deformaci důkazního procesu, pročež navrhl předložení veškeré zdravotnické dokumentace nezávislým soudním znalcům z oborů psychiatrie a ortopedie.
12. Posudek ovšem na tyto námitky poskytuje úplnou odpověď. Postižení obou horních končetin v oblasti ramen bylo komisi známo a ta právě z toho důvodu zvýšila podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle kapitoly XIII, oddílu A (Artropatie), položky 1b této vyhlášky. Známa jí byl i zhoršující se stav kyčlí žalobce, přičemž samotné hodnocení odborného lékaře není pro posudkový závěr bez dalšího významné (indikovaná transplantace odborným lékařem nijak nerozporuje závěr komise, že je zatím dáno pouze funkčně významné, nikoliv již funkčně těžké postižení dvou a více velkých/nosných kloubů).
13. Stejně tak komise zohlednila i psychiatrické zprávy a informaci o sexuální deviaci žalobce – ty na základě svého odborného hodnocení nepovažovala za relevantní. V tom se ostatně shoduje i s předchozími posudkovými zhodnoceními, neboť ani v roce 2018 v řízení před Krajským soudem v Brně duševní stav žalobce považován na rozhodující příčinu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (žalobcem zdůrazňované, opačné hodnocení lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Brno-venkov *bylo již v roce 2018 hodnoceno jako posudkový omyl*). Přiléhavé je i konstatování posudkové komise, že nebylo prokázáno psychiatrické ochranné léčení. Již ze samotné argumentace žalobce i z jím předložených příloh plyne, že mu bylo uloženo *sexuologické* ochranné léčení v ústavní formě. Posudek je tedy konsistentní v rozlišování (v řízení neprokázané) *duševní* poruchy, oproti prokázané, avšak posudkově nevýznamné poruše *sexuální*.
14. Celkově tedy posudek vychází ze všech předložených podkladů, není neúplný či vnitřně rozporný. Jakkoliv žalobce správně upozornil na to, že dílčí informace nebyly z lékařských zpráv do posudku převzaty (lékařské nálezy jsou citovány stručně), nemění to nic na tom, že je posudková komise měla k dispozici a hodnotila je. Nebyl tedy důvod doplnit dokazování dalším posudkem, jak žalobce navrhoval.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

15. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pracovní schopnosti žalobce poklesly o 40 %, což podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně.

Uplatnění koordinačního nařízení

16. Nedůvodná je značně obecně formulovaná námitka uplatnění nesprávné úpravy. Žalovaná postupovala s přihlédnutím k dobám pojištění získaným v X a podle pravidel nařízení č. 883/2004. Na základě toho vypočetla dílčí důchod. Pro její rozhodnutí bylo vcelku bez významu, jakou povahu obecně mají nařízení EU a mají aplikační přednost podle čl. 10a, čl. 10 nebo čl. 1 odst. 2 Ústavy ČR, nebo zda jsou součástí ústavního pořádku podle čl. 112 odst. 1 Ústavy ČR. Podstatné je, že ve věci žalobce bylo uplatněno konkrétní nařízení, jehož účelem je koordinace působení právních předpisů členských států EU tak, aby byly zohledněny všechny doby pojištění získané migrujícími pracovníky. Tímto nařízením se tedy právní úprava nevyčerpává a žalovaný správně uplatnil jak domácí, tak unijní předpisy zároveň. Jiná situace by byla, kdyby nařízení obsahovalo konkrétní pravidlo, které žalovaná nedodržela. To však žalobce nijak neurčil nad rámec sdělení, že žalovaná uplatnila pouze omezené množství článků nařízení. To ovšem o nezákonnosti napadeného rozhodnutí nevypovídá, neboť jen omezené množství článků nařízení dopadá na věc žalobce. Jediná relativně konkrétní argumentace žalobce se tak upínala k čl. 6 nařízení, který ovšem žalovaná řádně uplatnila – nárok na důchod posoudila s přihlédnutím k dobám pojištění v ČR a X.
17. Z žádné argumentace žalobce pak neplyne, proč by se žalovaná měla zabývat tím, zda by současný stav žalobce odůvodňoval přiznání plného invalidního důchodu v X. Napadené rozhodnutí v tomto ohledu dostatečně vysvětluje, proč se žalovaná zabývala splněním podmínek pro přiznání důchodu v ČR – žalobce prostřednictvím okresní správy sociálního zabezpečení nárok na důchod z X neuplatnil.

Závěr

18. Z uvedených důvodů nedošlo k vadám v řízení před žalovanou a její rozhodnutí č. j. X ze dne 26. 9. 2019 je v souladu se zákonem. Soud proto žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšné žalované náhrada nákladů nenáleží. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1, 2 s. ř. s.).
19. Žalobci byl pro řízení o žalobě ustanoven zástupcem advokát dr. Vojtěch Říha. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci proto soud přiznal odměnu za zastupování za požadované čtyři úkony právní služby po 1 000 a čtyři tomu odpovídající režijní paušály po 300 Kč dle § 9 odst. 2, § 7 bodu 3, § 11 odst. 1 a § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celková výše odměny v tomto řízení tedy, včetně započtení daně z přidané hodnoty ve výši 10 92 Kč, činí 6 292 Kč. Tato částka bude vyplacena dr. Vojtěchu Říhovi do jednoho měsíce ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

Plzeň 12. února 2021

Mgr. Jan Šmakal, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.